

Nationaal Park Sallandse Heuvelrug wordt bijna vijftien keer zo groot en eindigt straks bij Diepenheim

HELLENDOORN - Nationaal Park Sallandse Heuvelrug gaat van 3500 naar bijna 50.000 hectare door een uitbreiding naar zeven gemeenten. Door schaalvergroting wil de regio vanuit gezamenlijkheid problemen oplossen en de economische positie van het Nationaal Park versterken. Een gouden greep, zegt merkendeskundige Paul Moers.

Niek Megens 16-09-20, 10:18 Laatste update: 10:23

De boeren stonden al bijna weer in de actiestand toen ze hoorden dat Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug flink gaat uitbreiden. Toch niet wéér een rem op het agrarisch ondernemerschap, terwijl de effecten van de stikstofcrisis nog niet zijn uitgewerkt?

We maken het Nationaal Park interessanter en veelzijdiger

Adria Ooms, begeleidt plan namens samenwerkende partijen

Overijssels gedeputeerde Gert Harm ten Bolscher was er als de kippen bij om dat schrikbeeld te ontkrachten. Nee, het gaat niet om de uitbreiding van natuurgebieden, verklaarde hij. Het is de bedoeling de parken aantrekkelijker te maken, daarmee meer toeristen te trekken en zo ook de regionale economie te versterken.

‘Communicatiefoutje’

„Ik zie het als een communicatiefoutje van de provincie”, zegt Rudie Haarman van boerenorganisatie LTO-Salland. „Bij een Nationaal Park denkt iedereen aan natuur. Dan is de argwaan onder agrariërs snel gewekt. Uitbreiding van natuurgebieden is wat ons betreft niet aan de orde.” De sussende woorden van Ten Bolscher hebben

hem gerustgesteld. „Het plan gaat vooral over economische kansen voor de regio. Daar zijn wij als landbouw altijd voor.”

Bijzondere natuur

SALLANDSE HEUVELRUG EN TWENTS REGGEDAL

Nationaal Park Sallandse Heuvelrug bestaat vijftien jaar in de huidige vorm. Het park, vernoemd naar de Sallandse Heuvelrug tussen Holten en Nijverdal, beslaat delen van de gemeenten Rijssen-Holten en Hellendoorn. De heuvelrug is zowel bij toeristen als bij inwoners van de regio geliefd als fiets- en wandelgebied. Het glooiende landschap herbergt bijzondere natuur, waar grasland en houtwallen elkaar afwisselen. Boeren en recreatieondernemers verdienen er hun boterham.

Vijftien partijen, waaronder gemeenten, LTO Noord, Natuurmonumenten, Landschap Overijssel, Waterbedrijf Vitens en de waterschappen, werken aan het plan om het Nationaal Park uit te breiden met een gebied dat vijf gemeenten beslaat: Raalte, Hof van Twente, Wierden, Twenterand en Ommen. Daarmee vallen straks kleine natuurgebieden als de Lemelerberg, de Luttenberg, de Hoge Hexel en de Borkeld bij

de snelweg A1 ineens binnen het Nationaal Park. Dat geldt ook voor het Twents Reggedal, het stroomgebied van de Regge. „Daarmee maken we het Nationaal Park interessanter en veelzijdiger”, zegt Adri Ooms, die namens de samenwerkende partijen het plan begeleidt.

Tegelijkertijd ontstaan

Het gebied is niet zo maar gekozen. „Deze regio - grofweg tussen Almelo, Raalte, Ommen en Markelo - heeft dezelfde ontstaansgeschiedenis”, zegt Ooms. „Die gezamenlijkheid willen wij sterker benadrukken.” De 26 bergen en belten die het Overijsselse landschap kenmerken zijn tegelijkertijd ontstaan, zo’n 150.000 jaar geleden. Een enorme ijslob - een tongvormige massa landijs - drukte in de natte klei, waardoor de zijkant en voorkant ervan omhoog zijn gekomen. Zo zijn de heuvels ontstaan. In het dal ontstond de loop van wat later de Regge is geworden; het riviertje waarmee van oudsher de westgrens van Twente wordt gemarkeerd.

Ondernemers binnen het Nationaal Park moeten inspelen op kansen die nu gaan komen.

Adri Ooms, begeleidt plan namens samenwerkende partijen

Door de uitbreiding gaat het Nationaal Park van 3500 naar bijna 50.000 hectare. Die schaalvergroting is nodig om zowel problemen aan te pakken als economische kansen te vergroten, legt Ooms uit. „We hebben in deze regio te maken met klimaatverandering, verdroging, de veranderingen in de landbouw. Deze vraagstukken kun je veel beter oplossen als je met meer partijen aan tafel zit. Met de boeren én het waterschap. Je bundelt energie en het draagvlak wordt groter omdat je samenwerkt.”

© FOTO HISSINK

Dat is precies wat het ministerie van Landbouw wil; robuuste parken die minimaal 10.000 hectare beslaan. In die parken moet niet alleen aandacht zijn voor natuur, maar juist ook voor leefbaarheid, educatie en vrijetijdseconomie.

Miljoenen subsidie

Om de status 'Nationaal Park Nieuwe Stijl' te verdienen moeten de 21 bestaande parken aan twaalf eisen voldoen. Om dit waar te maken heeft het ministerie miljoenen aan subsidies gereserveerd. De provincies leggen ook bij. Uiteindelijk moet het nieuwe Nationaal Park 'Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal', zoals het gaat heten, de regionale economie van Oost-Salland en West-Twente een boost geven.

„Het is aan ondernemers om hier straks op te anticiperen”, zegt Ooms, die aan de oevers van de Regge al mooie voorbeelden ziet. „Campings stonden vroeger met de rug naar de rivier. Dat is helemaal omgedraaid. Ondernemers binnen het Nationaal Park moeten inspelen op kansen die nu gaan komen.” Ooms doelt op samenwerken en naar elkaar verwijzen.

‘Dorpen profiteren’

Ook de dorpen in het gebied moeten profiteren van de schaalvergroting, zegt gedeputeerde Ten Bolscher. Hij schetste in Tubantia onlangs een ideaalbeeld: „Het idee is dat je naast de fraaie natuur, ook omliggende gebieden en dorpen betreft bij het Nationaal Park. Want het is jammer dat een toerist alleen de natuur verkent en daarna weer naar huis gaat. Ik zie liever dat een parkbezoeker ook nog even gebruik

maakt van de plaatselijke horeca, de nacht doorbrengt in een plaatselijk bed & breakfast en de volgende dag een museum bezoekt. Daarna gaat hij of zij weer voldaan terug naar huis met een tas vol lekkere streekproducten.”

Op mooie dagen ging half Nederland naar het strand. Ze zijn deze streek een beetje vergeten

Paul Moers, merkendeskundige

En als het te druk wordt? „Ook dan kan samenwerking juist uitkomst bieden”, zegt Ooms. „Waarom zouden we allemaal beginnen bij het Bezoekerscentrum in Nijverdal? Je moet bezoekers verleiden om zich te verspreiden. De ene dag een heuvel op, de volgende dag een fietstocht langs de Regge.”

Merkendeskundige Paul Moers is enthousiast over het plan. Hij denkt dat de regionale economie hiervan gaat profiteren. „De regio bestaat nu uit allemaal kleine merkjes. Dat is kostbaar en lastig te verkopen. Door één groot krachtig merk te maken, heb je een betere boodschap. De concurrentie in de toeristische branche is nu al enorm. Dat hebben we in de coronatijd gezien. Op mooie dagen ging half Nederland naar het strand. Ze zijn deze streek een beetje vergeten.”

Ook Weerribben-Wieden straks Nationaal Park Nieuwe Stijl

Nationaal Park Weerribben-Wieden in de Kop van Overijssel staat net als de Sallandse Heuvelrug aan de vooravond van de overgang naar Nationaal Park Nieuwe Stijl. De samenwerkende partners, zoals gemeente Steenwijkerland, Ondernemersplatform Steenwijkerland, de provincie en het waterschap, zijn voor dit doel verenigd in de Stichting Weerribben-Wieden. Samen zoeken ze naar een nieuwe balans tussen landbouw en toerisme in het kwetsbare natuurgebied. Het aanjagen van natuurinclusieve landbouw en het opzetten van boerderijeducatie zijn hierbij uitgangspunten. Het nieuw op te richten bezoekerscentrum European Wetland Centre in Ossenzijl moet de blikvanger voor het publiek worden. De provincie draagt hier vijf ton aan bij.
